

Udvalgets ordfører (Mørk): Ud over at henvide til de i betænkningen givne oplysninger om udvalgsarbejdet vil jeg understrege, at udvalget finder det ønskeligt, at der føres en sådan takstpolitik, at statsprøveanstaltens økonomi bortset fra de rene forskningsområder kommer til at hvile i sig selv.

Med disse få bemærkninger skal jeg på hele udvalgets vegne anbefale lovforslaget til vedtagelse uændret.

H. K. Sørensen: Jeg skal kun ganske kort udtrykke min glæde over, at betænkningen har kunnet udformes således, at hele udvalget har kunnet tiltræde den. Dette er ikke mindst glædeligt i betragtning af de store nybygninger, der foretages på statsprøveanstalten, og som jo nok vil belaste budgettet noget i den kommende tid. Som sagt, det er en glædelig enstemmighed, der her er til stede, og jeg har ønsket at udtrykke min tilfredshed dermed.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets tekst og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om foretagelse af visse ekspropriationer m. v.

(Første behandling findes i tidenden sp. 1382).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Ingen bad om ordet.

Lovforslagets §§ 1-4 og dets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden: Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om midlertidig ændring af lov om fortrinsret i høsten.

(Første behandling findes i tidenden sp. 936, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 233).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets tekst og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Udvalgets ordfører (Carl Petersen): Angående udvalgets arbejde skal jeg henvide til den afgivne betænkning. Det har desværre ikke været muligt at opnå enighed om at indstille lovforslaget til vedtagelse, således som det er fremsat. Som det fremgår af betænkningen, har et konservativt mindretal ikke kunnet medvirke til lovforslagets gennemførelse, og det agter at motivere sin stilling her i salen.

Selv om jeg ikke på nuværende tidspunkt ved, hvilken motivering mindretallet vil give for ikke at kunne medvirke, kan jeg tænke mig, at grunden vil være den, som blev fremført af repræsentanterne for købmandsorganisationerne, som havde foretræde for udvalget; men jeg må sige, at disse argumenter ikke gjorde noget væsentligt indtryk på mig. Der var tale om, hvorvidt købmændene efter lovforslaget kunne blive økonomisk dårligere stillet. Det ene spørgsmål, der blev rettet til repræsentanterne, var, om købmændene havde haft tab efter 1954-loven, hvori der fandtes tilsvarende bestemmelser som dem, der nu foreslås, og det havde de ikke. Det andet spørgsmål gik ud på, om det kunne tænkes,

[Carl Petersen.]

at den omstændighed, at købmændene nu kom i den situation ikke at kunne gøre deres ret gældende efter den oprindelige lov, ville bevirke, at fattige landmænd ikke til næste år kunne få samme adgang til kredit som forhen. De oplysninger, der foreligger for udvalget fra ministeriet, tyder ikke herpå. Det viser sig nemlig, at det antal landmænd, der i 1955 og 1956 har benyttet høstpantebrevlovens regler, altså i årene efter 1954-loven, har været stigende, og da det har været tilfældet, nærer de fire partier, socialdemokratiet, venstre, det radikale venstre og retsforbundet, ikke nogen betænkelighed ved at gennemføre lovforslaget, som det er fremsat. Jeg kan på dette flertals vegne anbefale lovforslaget til vedtagelse.

Clausen (Olufskjær): Når vi ikke kan medvirke til lovforslagets vedtagelse, skyldes det de oplysninger, vi har fået i udvalget, og som det ærede medlem hr. Carl Petersen også var inde på. Vi frygter, at denne ændring af loven vil forringe landmændenes muligheder for at opnå høstpantebreve i det kommende år, og det bliver vist desværre sådan, at man i det kommende forår vil se flere landmænd end tidligere få brug for høstpantebreve. Da vi ikke vil forskertse nogen muligheder, hverken for købmændene eller landmændene, kan vi ikke være med til at forringe disse muligheder og vil derfor undlade at stemme for lovforslaget.

Fuglsang: Jeg ved ikke, hvilke argumenter købmændene har fremført i udvalget, men jeg ved, at såvel Landbo- som Husmandsforeninger oprindeligt anbefalede, at denne ændring i loven om fortrinsret i høsten blev vedtaget, og derfor vil jeg anbefale lovforslaget.

Landbrugsministeren (Skytte): Jeg må lige have lov til at sige til det ærede medlem hr. Clausen (Olufskjær), at det viste sig jo, som det også er blevet oplyst af det ærede medlem hr. Carl Petersen, at gennemførelsen af lignende bestemmelser i 1954 overhovedet ingen indvirkning fik på det forhold, det ærede medlem omtalte; landmændenes muligheder for at opnå høstpantebreve i det følgende år blev ikke forringet. Jeg forstår, at det er et meget vigtigt argument,

men udviklingen viste altså, at det dengang intet betød, og jeg regner med, at det samme vil blive tilfældet denne gang.

Jeg forstår i og for sig, som jeg sagde ved første behandling, godt købmændenes betænkeligheder; men jeg regner med, at købmændene også forstår landbrugets vanskeligheder; og skal der være tale om, at det er en hjælpeforanstaltning, der her gennemføres, er det for så vidt også en hjælp til købmændene, en hjælp til at sikre deres rettigheder, selv om de udvider kreditten ud over 1. januar, hvad de i mange tilfælde alligevel gør over for deres faste kunder.

Jeg beklager, at der ikke er opnået fuldstændig enighed om lovforslaget, men takker for den tilslutning, det har fået.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets tekst og dets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden: Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om udlån til arbejderboliger på landet.

(Første behandling findes i tidenden sp. 930, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 235).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Udvalgets ordfører (Bladt): Som det fremgår af betænkningen, har udvalget holdt 2 møder og haft et samråd med landbrugsministeren.

Når udvalget nu ved anden behandling går ind for, at lovforslaget vedtages uændret, er dette ikke ensbetydende med, at udvalget er tilfreds med lovforslagets bestemmelser på alle områder. Under udvalgsbehandlingen af det tilsvarende lovforslag i 1956 rejstes spørgsmålet om en eventuel